

SpiNeT

Postbus 48, 6590 AA Gennep
secretariaat-cssp@missie-geest.nl
www.missie-geest.nl
IBAN NL72RABO0116166444
BIC RABONL2U

SPIRITIJS NEDERLANDS TIJDSCHRIFT

Jaargang 74 no. 6

Juni 2019

Nieuws uit de gemeenschappen:

Dagboek Villa Poullart des Places Berg en Dal

Studiehuis

Villa Poullart des Places (vroeger villa Oostermeerwijk geheten) is sinds oktober 2014 weer in gebruik genomen door de spiritijnen na een grondige renovatie. Vanaf februari 2011 was ze onbewoond. De villa heeft weer een van haar oorspronkelijke bestemmingen teruggekregen: een studiehuis. Nu is het geen studiehuis voor paters die aan de Radboud Universiteit studeren om op het grootseminarie in Gemert of op het kleinseminarie in Weert docent of leraar te worden zoals dat vroeger in de vijftiger jaren van de vorige eeuw het geval was, maar een huis waar Afrikaanse spiritijnen wonen om theologie of filosofie te studeren aan de bovengenoemde universiteit. Daarnaast wordt de villa ook bewoond door Afrikaanse spiritijnen die Nederlands leren op de universiteit of op het ROC in Nijmegen. Zij zijn bestemd om na hun studie Nederlands in een van de spiritijnse parochies missionaire pastoraal te doen. De villa heeft dus een tweeledige functie waarvan het zaak is die zo goed mogelijk in balans te houden.

Vlnr: Alphée Mpassi, Albert de Jong, Charles Ajogi en Clement Amoako.

Bewoners

De villa wordt momenteel bewoond door vier spiritijnen, van wie er drie uit Afrika komen en een uit Nederland.

Alphée Mpassi woont sinds februari 2016 in de villa. Hij studeert filosofie. In maart 2017 heeft hij een eenjarig master programma filosofie met goed gevolg afgerond. Daarna is hij begonnen aan een tweejarig master programma research philosophy. Dit programma heeft hij

intussen ook afgemaakt. Op 3 juni van dit jaar zal hem de master bul worden uitgereikt. Hij bereidt zich nu voor om een doctoraat in de filosofie te behalen. Zijn PhD proposal gaat over de filosoof Giorgio Agamben. Hij voelt zich goed thuis in Nederland en spreekt ook al een heel aardig woordje Nederlands.

Charles Ajogi woont sinds januari 2018 in de villa. Hij studeert voor een mastergraad in theologie. Dit programma duurt drie jaar. Zijn scriptie onderwerp gaat over interreligieuze dialoog. Het kan zijn dat hij de laatste zes maanden van zijn studie in Leuven zal doen om zo een pauselijke graad te halen. De universiteit van Nijmegen kan die niet meer verlenen.

Clement Amoako Asare woont sinds april 2018 in de villa. Hij studeert Nederlands op het ROC in Nijmegen. Hij rondt zijn studie af in mei van dit jaar op niveau B1. Hij is benoemd voor de spiritijnse gemeenschap in Eindhoven.

Albert de Jong woont in de villa sinds de heropening ervan in oktober 2014. Hij is overste, econoom en factotum. De gehele running van het huis komt op hem neer. Dat houdt vooral in boodschappen doen, het kasboek bijhouden en gemeenschapsvergaderingen bijeenroepen en leiden. Hij neemt ook het verslag ervan voor zijn rekening. Het kleine onderhoud van de villa valt ook aan hem toe. Veelal doet hij hiervoor een beroep op Rut Rutten die erg handig is in het doen van praktische klusjes. Bovendien houdt hij zich bezig met missie/kerkhistorisch onderzoek over Oost-Afrika en het schrijven van artikeltjes voor het interne tijdschrift van de Nederlandse provincie *Spinet*. De universiteit ligt niet al te ver van de villa. Dat verhoogt zijn mogelijkheden voor zijn studiedoelstellingen. Verder assisteert hij in de Ontmoetingskerk in de wijk Dukenburg van Nijmegen.

Communiteit

De gemeenschap leeft op het spiritijnse ritme van mis, gebed, gezamenlijke maaltijd en recreatie. Veel is daar niet over te zeggen. 's Middags wordt er niet gezamenlijk gegeten omdat er altijd wel een paar confraters afwezig zijn voor hun studies. De warme maaltijd staat geprogrammeerd aan het begin van de avond na het avondgebed. Ieder lid van de gemeenschap wordt aangespoord hieraan deel te nemen zodat het een gemeenschapsgebeuren wordt. In de recreatie wordt heel veel naar voetbal gekeken. Dat is erg populair bij de confraters.

Er wordt zoveel mogelijk Nederlands gesproken in de gemeenschap. Het getijdengebed en de mis worden in het Nederlands gedaan. Een confrater die in Berg en Dal komt wonen, weet dat hij door het tekenen van de Mission statement van het studiehuis zich moet toeleggen op het Nederlands omdat dat de gesproken taal van het huis is.

Faits divers

1 mei: Albert de Jong komt om 20.20 thuis na een familiebezoek. Hij schrikt zich een hoedje als hij de brandweer en een politieauto voor de deur ziet staan. Heel erg ongerust vraagt hij aan een brandweerman wat er aan de hand is. Gelukkig betreft het niet een melding van de villa maar van het museum. Uiteindelijk blijkt het een valse melding te zijn. Dat hij zich erg bezorgd maakte heeft te maken met een brandmelding van ongeveer twee jaar geleden. Al fietsend in de Groesbeekse bossen, - het was toen uitzonderlijk mooi weer - kreeg hij een telefoontje van een brandmelding in de villa. Gezwind spoedde hij zich naar huis. Vanaf de Meerwijkselaan zag hij tot zijn grote opluchting dat de villa er nog stond. Maar bij aankomst kwamen hem onaangename geur en rook tegemoet. Alle deuren en ramen van de villa stonden open, want het stonk werkelijk en rook hing overal. Een confrater was bij het koken naar zijn kamer gegaan, terwijl het eten aanbrandde. De alarmsirene bracht hem tot de werkelijkheid terug.

3 mei: Albert de Jong houdt een lezing over 'De Missiebeweging in Nederland, 1800-2000' op de Radboud universiteit in het kader van de Leergang Kerkelijke Inburgering 1 februari - 5 juni 2019 van het Nijmeegs Instituut voor Missiewetenschappen. Zestien studenten nemen hieraan deel waaronder vijf spiritijnse collega's.

4 mei: Clement Amoako komt terug van vakantie in de gemeenschap van Eindhoven. Hij herneemt komende week zijn cursus Nederlands op het ROC in Nijmegen.

7 mei: Alphée Mpassi krijgt bericht van de universiteit dat zijn aanvraag van toelating tot het doctoraat in de filosofie is goedgekeurd. Zijn PhD onderzoeksproject is positief beoordeeld door zijn twee promotoren en het facultaire research comité.

10 mei: Clement Amoako gaat naar de gemeenschap in Eindhoven. In het weekend viert hij de eucharistie voor broeders en zusters aldaar. Het is een soort pastorale stage voor hem om zich in te werken in zijn toekomstig apostolaat.

8 mei: Albert de Jong neemt deel aan de vergadering van de economen van de gemeenschappen in Gennep. Benadrukt wordt dat de verantwoordelijkheid van de financiën van een gemeenschap niet berust bij de econoom maar bij de gemeenschap. Er moet overleg zijn tussen de leden van de gemeenschap over het budget.

11 mei: Albert de Jong gaat met Alphée Mpassi voor in de eucharistieviering in Gennep bij gelegenheid van de familiedag. Veel familieleden van de nog levende spiritijnen zijn voor deze gebeurtenis naar Gennep getogen. Na de mis praat Koos Gordijn de familieleden bij over de jongste ontwikkelingen in de Nederlandse provincie. Onder het genot van een drankje en later bij het nuttigen van een bord soep en broodjes worden levendige gesprekken gevoerd tussen confraters en familieleden over ieders wel en wee.

12 mei: Alphée Mpassi krijgt bezoek van mevr. Rosalie Siago uit Parijs. Zij is een goede bekende van hem toen hij in Senegal verbleef voor studiedoeleinden. Zij woont in Parijs met haar man. De volgende dag bereidt zij een voortreffelijke Afrikaanse maaltijd voor de gemeenschap.

14 mei: Albert de Jong neemt deel aan de vergadering van de Raad van Economische Aangelegenheden (REA) van de Nederlandse provincie in Gennep. Het financiële verslag van het afgelopen jaar wordt gepresenteerd en is niet onverdeeld rooskleurig.

17 mei: Charles Ajogi vertrekt naar Eindhoven. Bijna elk weekend werkt hij in de Engelstalige gemeenschap van de St. Lambertus parochie aan een onderzoek in het kader van een stage voor zijn studie theologie.

20 mei: Het is vandaag de laatste dag dat mevr. Miek de Vries aan Clement Amoako bijles Nederlands geeft. Nog een paar dagen en Clement heeft zijn studie Nederlands erop zitten.

21 mei: Albert de Jong neemt deel aan de redactieraad van *Spinet* in Gennep. Het *Spinet* nummer van juni wordt gepland en voorbereid.

22 mei: Clement Amoako beëindigt zijn studie Nederlands aan het ROC in Nijmegen. Hij is nu klaar om naar de gemeenschap van Eindhoven te gaan waarvoor hij benoemd is. De gemeenschap wenst hem veel succes in zijn toekomstige missionaire pastoraal.

25 mei: Alphée Mpassi vertrekt naar Dordrecht. Hij viert daar geregeld de eucharistie voor de contemplatieve zusters van Maria Stella Matutina.

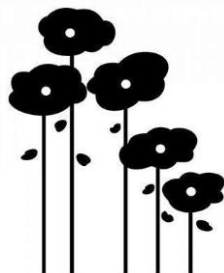
Albert de Jong cssp

Wereldwijde missie een opdracht aan ons allen

Precies 100 jaar geleden schreef paus Benedictus XV de apostolische brief Maximum Illud. Ook toen werd wereldwijde missie al als een opdracht aan ons allen gezien waarbij ieder zijn of haar eigen verantwoordelijkheid had. In deze apostolische brief worden er aandachtsvelden genoemd die ook vandaag de dag nog altijd van belang zijn bij onze wereldwijde missie. Zo is er aandacht voor een goede voorbereiding van de missionaris met zorg voor de taal en cultuur van degenen onder wie hij of zij missionair bezig is. Missie dient aan te sluiten bij de ervaringen van mensen, het is zaak te luisteren naar wat anderen te zeggen hebben. Net als in het verhaal van de Emmaüsgangers is delen hierbij een sleutelbegrip: wij gaan het Koninkrijk van God pas begrijpen als we delen. Opleiding en vorming van mensen ter plekke heeft een prominente plaats in onze wereldwijde missie, waarvoor ons gebed en onze materiële steun gevraagd worden. Een oproep die volledig beantwoordt aan de tekenen des tijds. De noodzaak tot samenwerking van de verschillende missionaire organisaties geldt ook nu nog volop.

De belofte van het Koninkrijk Gods moet invulling krijgen door er hier en nu aan te werken. Dat doen nog altijd onze missionarissen en missionaire werkers. De apostolische brief van 1919 gaf vrouwen (vaak religieuzen) hierin al een vooraanstaande rol met name in de zorg en het onderwijs. In de loop van de tijd hebben vrouwen op tal van andere terreinen hun specifieke bijdrage geleverd aan de wereldwijde missionaire opdracht. Vandaag de dag zien we ook weer een geleidelijke ontwikkeling onder jongeren om gehoor te geven aan de opdracht tot wereldwijde missie. Ook zij geloven in de belofte van het Koninkrijk Gods door zich in zetten voor de ander. U kunt zich aansluiten bij de oproep van paus Benedictus XV om de opdracht tot verkondiging van de Blijde Boodschap als een opdracht aan ons allen te zien door uw gebed, steun en waardering te geven aan de Pinksteractie van de Week Nederlandse Missionaris.

mgr. dr. C.F.M. van den Hout

Verjaardagen in juni

2 Patrick Ezeonwu

4 Cândido Luhuma

5 Ben Rutten

6 Piet Meeuws

23 Harrie Zandbelt

30 Pieter Vaars

Interview met Kees Bruin

Wij zijn Amber en Anne. Op school, Elzendaal College Boxmeer, hebben wij voor het vak geschiedenis een opdracht gekregen om de lokale geschiedenis in de buurt te bekijken. We dachten meteen aan de spiritijnen in Gennep, vooral omdat Anne al eerder met hen in contact was gekomen. Voor de opdracht hebben we

Amber Aben, Kees Bruin, Anne Grutters

eerst informatie opgezocht over dit onderwerp, daarna hebben we een interview gehouden met pater Kees Bruin. We vonden dit een leuk gesprek en we hebben er een artikel over gemaakt. We willen Kees heel erg bedanken voor het meewerken aan deze opdracht, we hopen op een mooi cijfer 😊

Kees Bruin is geboren op 17-2-1941 in Waarland. Daar is hij ook opgegroeid met zijn acht broers en twee zussen.

Aan het eind van de basisschool kwam er een pater bij Kees in de klas vertellen over het leven als priester in de missie. Dit sprak Kees wel aan: 'Daardoor heb ik mijn roeping gekregen.' De pater leerde Kees om misdienaar te worden. 'Als klein jochie leerde ik dat gekke en moeilijke Latijn uitspreken', zei hij lachend. Toen Kees 12 jaar was, ging hij naar het Klein Seminarie in Weert. Samen met een klasgenoot. 'Die klasgenoot was veel groter dan ik. We werden kleinduimpje en de reus genoemd,' zegt hij lachend. Het Klein Seminarie duurde in totaal 7 jaar, 1 jaar voorbereiding en 6 jaar gymnasium. In de hoogste klas kregen de leerlingen het erkend eindexamen gymnasium A. Daarna werd Kees ingeleed: 'We kregen de toog aan, dit betekende het afsluiten van het Klein Seminarie.'

Toen ging Kees naar het Noviciaat in Gennep. Het noviciaat was 1 jaar lang het kloosterleven voorbereiden. 'Dat vond ik pittig lastig, we zaten ommuurd en min of meer afgesloten van Gennep. We kwamen ook weinig buiten, maar dat was ook de bedoeling. Het ingetogen zijn en het nadenken.' Kees zag zijn familie heel weinig. Aan het eind van het jaar in het Noviciaat kwamen ze wel: 'toen moesten we de drie geloften afleggen: van armoede, gehoorzaamheid en zuiverheid.'

Na het Noviciaat ging Kees naar het Groot Seminarie in Gemert voor de hogere studies. Hij heeft daar twee jaar filosofie gestudeerd en vier jaar theologie. 'In die tijd moest je afwegen wat je later wilde gaan doen. We kregen toen een benoeming, en ik wilde naar Afrika.' En dit gebeurde ook.

Kees wilde niet naar een oorlogsgebied. Hij wilde wel naar een Franstalig gebied, omdat hij Frans goed had geleerd op school. 'De provinciaal zei: jullie zijn met z'n achten, er gaan twee mensen naar Brazilië, twee mensen naar Centraal Afrika, twee mensen naar Tanzania en twee mensen naar Kameroen. Nou, jullie maken het maar onder elkaar uit wie waar heen gaat.' Dit was vroeger niet zo, dan werd je plechtig benoemd in de kapel. Je wist dan niet waar je naartoe zou gaan. 'De paters die een goede kop hadden moesten lesgeven en naar de universiteit voor studie.'

Kees wilde graag naar Kameroen. Voordat hij naar Kameroen kon, ging hij eerst een tijdje naar Senegal. Van eind oktober tot april. Kees heeft op 27 oktober 1967 zijn zus nog getrouwd en de dag daarna vertrok hij naar Amsterdam, en vandaaruit ging hij naar Parijs en vervolgens naar Senegal. 'Toen gingen we weg met het idee in ons hoofd dat we voor 6 jaar zouden vertrekken, voordat we terug zouden komen.' Kees ging naar Senegal om Afrika te leren kennen. Hij zat toen in een grote groep van meer dan 20 man. 'Dat was in die tijd een grote groep. Fransen, een Belg, een Canadees, een Italiaan en wij met drie Nederlanders.' Kees vond de hele onderneming niet heel spannend: Het was 'ontspannend in de zin dat je wat nieuws ging leren.'

In 1968 was Kees voor de eerste keer in Kameroen. 'En in 1971 kwamen we op vakantie in Nederland,' zegt Kees met een glimlach. 'Sommige broers herkende ik niet, omdat hun stem was gebroken en ze waren flink gegroeid, toen moesten ze zo lachen,' zegt Kees lachend.

In Kameroen heeft Kees missiewerk gedaan. Dit hield voor hem in, dat hij op de eerste plaats de taal en de gewoontes van de bevolking moest leren, daarna kon hij in het parochiewerk stappen. Hij werkte er als priester. 'Ik ging naar de mensen toe in de dorpen, de heilige mis opdragen en de mensen wilden biechten bij jou, als priester. Ik doopte kinderen en trouwde mensen. Ook was er hekserij, om daar iets van te begrijpen moest je er toch al een tijdje zitten.' Ook zag Kees veel van de armoede bij de mensen. 'Ik wilde dat alles in één keer beter ging, maar ja, dat ging natuurlijk niet.' 'In het begin ken je niet veel en je bent onhandig.' Kees had hele goede collega's en een goede Overste die veel van de mensen afwist. Zo heeft Kees Afrika leren kennen. 'En ook via de mensen zelf natuurlijk. Uiteraard.' Op den duur kwamen er duidelijkere lijnen in. Ze wilden de mensen hogerop brengen en werkten aan ontwikkeling. Kees is de meeste keren drie tot vier jaar op dezelfde plek geweest. Hij hield wel van verandering. De langste tijd achter elkaar op de zelfde parochie was rond de zes jaar. Hij zat dan met een paar mensen op verschillende plekken. 'Dat vond ik niet zo erg. Niet alleen zitten in ieder geval, dat was niks.' Op den duur was Kees er langer, hij werd meer ervaren. 'Ik werd meer uitgekozen voor dit, en voor dat. Ik kreeg meer verantwoordelijkheid en werd Overste of leidinggevende in een groep enzovoort.'

Kees is in totaal van 1967 tot 2000 in Afrika geweest en heeft hij er missiewerk gedaan. Hij was toen nog geen zestig. 'Ik zei: ik moet niet te lang meer wachten, misschien kan ik dan hier nog wat doen wat nuttig is. Ik kan wel als een oud mannetje ergens alleen zitten te priemelen, maar ... nee.' Kees heeft na zijn terugkeer eerst in Eindhoven bij het Missionair Team gewerkt, daarna in een parochie van Rotterdam en toen werd hij secretaris van de Nederlandse Provincie. Eerst in Gemert en nu in Gennep.

Kees mist Afrika best wel. Maar hij hoeft er niet persé naar terug. Hij wil de mensen in Afrika gewoon hun werk zelf laten doen. 'Wij hebben daar mensen gevormd, ook de mensen die bij onze congregatie wilde komen. Laat zij nu hun werk doen. Blijf je er, dan word je oud en dan voel je je niet meer thuis. Je word dan toch aan de kant gezet. Zij doen het op hun eigen manier.'

Kees ziet sommige dingen wel anders na zijn missie-ervaring. Hij ging naar Afrika toe vanuit zijn geloof en hij dacht dat hij het daar ging brengen. 'Wij hebben daar geleerd dat die mensen

ook een geloof hebben, ze geloven ook in God en doen dat anders. Ook wat familie betreft, hoe zij daar gebonden zijn aan familie en elkaar ondersteunen en elkaar nodig hebben.’ Kees trof er ook de zwarte kanten aan zoals tovenarij en corruptie. Bang is Kees niet echt geweest. Kameroen was geen land waar oorlog was, maar de dreiging was er wel eens: ‘toen was het wel eens spannend. Hij zat een keer een jaar alleen ver in een missie. Daar zaten goede mensen om hem heen en hij had een grote hond (Bobby) die hem ’s nachts wel waarschuwde als er gevaar was.

Toen Kees in Kameroen zat, heeft hij wel een paar dingen gemist. Zijn familie miste hij altijd wel. ‘Het lange, eentonige leven zorgde ervoor dat ik de afwisseling in Nederland miste. Ik leerde om in zo’n soort situaties te leven. Ik had collega’s en vrienden en vriendinnen bij de mensen. Soms miste ik wel eens een lekker biertje of de gezelligheid van een gezellige kermis.’ Kees is nog verschillende keren terug geweest in Kameroen. Misschien gaat Kees nog een keer terug, maar dat is dan voor één keer. ‘Alles is daar zo veranderd en de mensen herkennen mij bijna niet meer.’

Nu woont Kees in Gennep, en is hij secretaris. Hij heeft bewust hiervoor gekozen. ‘Ik ben weggegaan uit Kameroen toen ik dacht: dit is een ommekeer, ook in mijn leven. Ik voelde toch dat ik geen jongeman meer was en dacht dat ik hier wel een taak zou krijgen. En dat was ook zo.’ ‘Ik heb ook geluk gehad met mijn familie. Zo’n aardige familie en een stel vrienden en vriendinnen in Nederland. Mensen die gastvrij zijn en die van alles voor je doen. En omgekeerd natuurlijk ook.’

Kees wilde ook graag iets goedmaken voor de slaven die wij, Hollanders, daar hebben weggehaald. ‘Mijn stichter, pater Libermann, heeft in de jaren dat de slaven langzaam bevrijd werden gekozen om voor de slaven te werken. Hij wilde toen al iets terug doen voor de mensen in Afrika.’

Kees heeft nooit spijt gehad dat hij dit werk is gaan doen. ‘Ik ben ook wel eens ziek geweest, en dat je dan dacht: nou, houd ik het nog wel vol. Maar spijt! Nooit, ik zou het zo weer opnieuw doen!’

Anne Grutters & Amber Aben

Nieuwtjes uit de Nederlandse Provincie

Sinds 27 maart is pater Cyril Inam uit Gennep vertrokken naar Rotterdam. Hij is benoemd voor de gemeenschap van Rotterdam en gaat daar verder met de studie van de Nederlandse taal en werkt waar mogelijk mee met het team van de gemeenschap.

Op 29 maart zijn enkele medebroeders uit Handel en Gennep aanwezig bij de uitvaart en begrafenis van zuster Helena van Moorsel in Wijchen. Velen van ons hebben haar gekend of meegemaakt als directrice van enkele middelbare meisjesscholen in Kameroen of later toen ze in Parijs woonde en werkte midden in een volkswijk van Saint Denis. Haar broer Martin ging voor en hield een indrukwekkende overweging over zijn zus.

Pater Jules Davy Malonga is sinds 18 april verhuisd naar de gemeenschap van Handel. Hij is benoemd voor de gemeenschap van Handel en gaat daar verder om het Nederlands goed te leren en waar het kan het team van Handel bij te staan en zo mee te draaien in dit nieuwe project van onze Provincie.

De familiedag van onze overleden medebroeders was op 4 mei in Gemert. Ook dit jaar was de opkomst van de familieleden en collega’s weer groot. Wel wat minder dan vorig jaar maar

desalniettemin een mooie dag waar veel families elkaar weer ontmoetten en ook wij vele familieleden hebben kunnen begroeten of met hen gesproken. Pater Harrie Zandbelt ging op zijn bevlogen wijze voor in de eucharistieviering en wist ons aller harten te treffen door een prachtige cd met het Ave Maria van Gounod en zo in deze Mariamaand te bidden voor of te denken aan onze overleden medebroeders.

Na een bezoek aan het kerkhof troffen we elkaar “bij Dientje” aan de goed voorziene koffietafel.

De gemeente Genneep organiseert dit jaar het Jaar van de Ontmoeting. Het doel ervan is om de meer dan 42 verschillende nationaliteiten die in de gemeente wonen wat meer met elkaar in contact te laten komen. Er zijn door het hele jaar meerder activiteiten georganiseerd. Een expositie van elkaanders culturen in het Museum het Petershuis, lezingen over diverse onderwerpen, b.v. over vreemdelingen, Aziatische godsdiensten, film, muziek, dans en hapjes eten van elke cultuur. Aan Harrie Tullemans is gevraagd een lezing te houden over zijn missie-ervaring in Oost-Afrika.

Pieter Pubben en Kees Bruin nemen deel aan de voorbereidende besprekingen voor een zondagmiddag met als thema de Religieuze Ontmoeting. Met als doel dat de verschillende religies van Genneep elkaar ontmoeten en met elkaar in contact komen. Dit gaat gebeuren op zondag 16 juni van 14.00 tot 17.00 uur op het Jan Lindersplein in het hartje van Genneep.

Nieuwe missionarissen

Preek gehouden bij gelegenheid van de Familiedag in Genneep op 11 mei 2019.

In oktober 2018 had ik een klein ongelukje. Ik brak mijn enkel en moest geopereerd worden. Na de operatie lag ik anderhalve dag in het ziekenhuis voordat ik ontslagen werd. Ik lag op een kamer met nog twee andere patiënten. We waren allen vreemden voor elkaar. Maar zoals dat gaat, kwam er na verloop van tijd een gesprek tot stand. Er werd met elkaar gepraat over wat iedere zo al deed. De jonge man die tegenover mij lag vertelde dat hij een aankomend journalist was bij de krant *De Gelderlander*. Toen hij mij vroeg wat ik deed, zei ik dat ik een missionaris was. ‘Een missionaris!!’, zei hij, ‘Wat is dat nou.’ Hij had dat woord nog nooit gehoord en had er geen enkel besef van wat het betekende. Hij zocht het gauw op op zijn smartphone. Ik probeerde hem intussen uit te leggen wat het betekende en wat ik in mijn leven gedaan had.

Tegenwoordig is het niet meer zo verwonderlijk dat een zeer grote groep mensen nog nooit gehoord hebben van een missionaris. Het kerkelijk landschap in Nederland draagt daartoe bij. Het wordt gekenmerkt door ontkerkelijking, een krimpende en vergrijzende groep gelovigen, een groot tekort aan priesters, een samenleving die niet op God zit te wachten, jongeren die geen band meer hebben met de kerk of met het geloof en zijn oude verhalen. De voornaamste oorzaak van dit geloofsverval en ontkerkelijking kan gevoeglijk op conto van de secularisatie geschreven worden. Geloof wordt gerationaliseerd en geïndividualiseerd. Het wordt uit de samenleving verbannen en mag eigenlijk nog maar beleden worden achter de voordeur. Geloof is een privézaak geworden. Men is allergisch voor alles wat met geloof te maken heeft. Men schaamt zich om zijn geloof in het publiek te praktiseren. De maatschappij is in grote mate gesecculariseerd, terwijl de kerk naar de marge verdrongen is. De kerk is in zichzelf gekeerd. ‘Het lijkt soms wel alsof wij een schuilkerk zijn geworden, waarin wij angstvallig de deur gesloten houden voor de buitenwereld,’ schrijven de Nederlandse bisschoppen in een brief over de missie in 2006.

Vroeger was voor iedereen duidelijk wat een missionaris was. Men kende wel een pater uit de parochie die in de derde wereld werkte. Soms was je zelfs lid van een comité dat zich inzette voor het werk dat een missionaris deed. Er waren verschillende namen voor een missionaris. Zo had je 'emigranten voor God', 'avonturier voor God' en als reactie op het pejoratieve 'zieltjeswinner' begonnen missionarissen zichzelf 'ontwikkelingswerkers' te noemen. Daarna zijn er eigenlijk geen nieuwe namen voor missionarissen te voorschijn gekomen. Toch ben ik er nog een tegengekomen en wel in het bekende boek van Marga Kerklaan *Het einde van een tijdperk* uit de jaren negentig. Zij omschrijft daar missionarissen als een 'apart slag mensen' die kwamen uit specifieke sociale milieus waardoor ze gewend waren sober te leven, hard te werken en veel eigen initiatief te tonen. (p. 295).

Tegenwoordig zijn er nog maar weinig Nederlandse missionarissen. De Week van de Nederlandse Missionaris schat dat er nog zo'n driehonderd wereldwijd zijn. Maar er is een ander missionair fenomeen dat zich steeds sterker aandient in Nederland. Het gesecculariseerde en geprivatiseerde geloof is op zijn retour en ligt op apegapen, maar een springlevend en wervend geloof breekt door, alleen we zien het niet omdat we een gesecculariseerde bril op hebben. Maar het is er wel degelijk. Het zijn de kerken en geloofsgemeenschappen uit de vroegere Derde Wereldlanden. Zij schieten overal uit de grond, niet alleen in de grote steden in de randstad, maar ook daar buiten. Het christelijk geloof leeft, maar heeft een niet-Europees gezicht. Het heeft zijn basis in de vele immigranten en vluchtelingen die naar Nederland komen. Zij vormen een potentie voor een nieuwe dynamiek in het geloof. Zij kunnen oude parochies tot nieuw leven wekken als ze op een goede manier geïntegreerd worden in de parochiestructuur waarbij ruimte wordt gemaakt voor hun eigen geloofsuitdrukkingen en praktijken.

Een andere grote hulp om deze oude en lijdzaam wegwijnende parochies weer tot nieuw leven te wekken zijn de zogenaamde nieuwe missionarissen. Dit zijn missionarissen uit het zuidelijk halfrond die hier in Nederland komen werken. Zij zijn bij uitstek geschikt om een bijdrage te leveren aan de geloofsverkondiging in Nederland, omdat zij komen uit de verschillende landen en culturen waar ook de immigranten en vluchtelingen hun oorsprong hebben. Zo kunnen ze belangrijke bruggenbouwers worden tussen de oude vergrijsde groep van gelovigen en de gelovigen die buiten Nederland hun oorsprong hebben. In de context van de lokale kerk en maatschappij is hun bijdrage aan nieuwe missionaire parochies van grote waarde waar bevolkingsgroepen met verschillende achtergronden bij elkaar komen om hun geloof te delen en te vieren.

De Nederlandse provincie van de spiritijnen wil actief meewerken om deze nieuwe missionarissen naar ons land te halen. Zij nodigt daarom confraters uit Afrika uit om hier in de missionaire pastoraal te gaan werken. Op het ogenblik zijn er al 17 Afrikaanse spiritijnen die reeds pastoraal werkzaam zijn of zich nog voorbereiden om te gaan werken in de vier missionaire projecten die de spiritijnen opgezet hebben. Het is voor iedereen duidelijk dat het geen eenvoudige opgave is om deze nieuwe missionarissen voor te bereiden op en te begeleiden in hun missionaire pastoraal. Een belangrijke voorwaarde voor hun inzetbaarheid is dat zij zich op een goede manier integreren in de Nederlandse maatschappij en cultuur en in het kerkelijk klimaat waarbij ze hun eigenheid behouden.

Als Nederlandse spiritijnen doen we er alles aan om het evangeliserende engagement gestalte te geven in ons leven en werken en het missievuur brandend te houden niet alleen in onze eigen gelederen maar ook in de Nederlandse kerkprovincie. Niet alleen wij spiritijnen die

missionaris van beroep zijn maar iedere gelovige is geroepen het geloof te delen en uit te dragen. Want door het doopsel is ieder lid van het volk van God, een missionaire leerling geworden. Iedere gedoopte, ongeacht zijn functie in de kerk en zijn niveau van opleiding in het geloof, is een actief bewerkster van de evangelisatie. Iedere christen is missionair in de mate dat hij de liefde van God in Christus heeft ervaren. En dat gebeurt niet zo zeer door te bekeren, maar door aantrekking. Wij zijn missionaire leerlingen niet zozeer door het belijden van de Blijde Boodschap met woorden, maar vooral door onze daden, in één woord, door onze wijze van leven.

Albert de Jong CSSp

Overledenen

26 april In Uden overleed in de leeftijd van 80 jaar de heer Lambert van Schaijk, broer van † broeder Jan (Victor) van Schaijk.

27 april In Berg en Dal overleed in de leeftijd van 88 jaar mevrouw Riek Reijnen-Cuijpers, zus van pater Paul Cuijpers.

Op verzoek van de familie van de Klundert in Mierlo vermelden we u ook dat de heer Antoon van de Klundert op 15 juni 2018 in de leeftijd van 76 jaar is overleden. Hij was een oud-collega van ons.

Afscheid Trudie Smits en Jan Bindels

Op maandag 27 mei hebben we afscheid genomen van Trudie Smits en Jan Bindels. Trudie was sinds 1985 werkzaam voor de congregatie en Jan sinds 2009.

Hier volgt het woordje dat bij hun afscheid gesproken is: 1 november 1985. Of moet ik zeggen 31 oktober 's avonds om 9.30 uur, dat Joop Hogema jou belde met de mededeling, dat je was aangenomen en of je de volgende dag wilde beginnen. Joop was vergeten jou te bellen. Ook al was dat telefoontje erg laat, jij was toch bereid de volgende dag te komen. Een houding, die je al die jaren dat je bij ons gewerkt hebt, gehad hebt.

Je begon op het secretariaat, waar toen broeder Gijsbertus werkte, maar daar was zo veel inloop en afleiding, dat dat geen plek was om verslagen te maken. Je verhuisde naar een kamertje op de derde verdieping met een slechte bureaustoel en een gammel bureau.

Daar heb je ook een kapittel moeten verslaan, werkend tot laat in de avond met typemachine en correctie lint, want zo was jou verzekerd aan computers zouden wij nooit beginnen.

Trudie Smits

Dat besluit was ooit door een bestuur genomen om medebroeders die heel verdienstelijk werk deden op het secretariaat, daar niet weg te jagen. Computers kwamen er natuurlijk toch en jij moest na een hap snap cursus alles maar doen en bijhouden. Zoals wij ondeskundigen allemaal doen, heb jij ook vaak op dat kreng gevloekt, maar het is wel gegaan al die jaren. Ik kan en jij zult je nog wel kunnen herinneren de avond, dat jij bezig was het kapittel van die dag te verslaan en jij in eens in paniek de gang op rende, want heel de tekst was weg. Gelukkig heeft Martin Wilson jou toen kunnen redden.

Jouw werkplek werd beter en ook jouw salaris werd eindelijk aangepast en doordat je op allerlei plekken inzetbaar was, of beter gezegd bereid was te helpen, werd je op al onze speciale dagen in de loop der jaren een vertrouwd gezicht en soms zelfs meer het aanspreekpunt dan wij zelf waren.

Je hebt in die jaren heel wat besturen zien komen en gaan. En zoals wij dat allemaal hebben, viel er met het ene bestuur prettiger te werken dan met het andere. Twaalf en half jaar in dienst is minimaal gevierd. Vijf en twintig jaar in dienst is hier gelukkig wel gevierd in aanwezigheid van jouw kinderen, kleinkinderen, broers en zus en partners.

Toen je de leeftijd om te stoppen bereikte, waren wij aan afbouw bezig en wilde je ons niet in de steek laten en ons daarbij nog even helpen. Nu wij dat standpunt verlaten hebben en weer een andere kant op kijken, heb je besloten om er nu toch maar een punt achter te zetten.

Wij heten bij deze jouw opvolgster Marian Wooning van harte welkom en hopen, dat jij met ons en wij met jou ook een goede tijd tegemoet gaan.

Trudie, wij zijn blij, dat je als vrijwilliger door wilt gaan om o.a. als het nodig is iemand van ons te begeleiden naar arts of ziekenhuis of voor andere werkzaamheden en als medestander zullen wij jou ook nog van tijd tot tijd blijven ontmoeten.

Wij zijn je verschrikkelijk dankbaar voor alles wat jij met ons en voor ons die afgelopen jaren hebt gedaan. Met jouw vertrek gaat er een heel stuk kennis hier weg. Door al die jaren was jij degene, die het meeste wist.

Bij een afscheid hoort natuurlijk een bloem, maar die staan maar een week en daarom hebben Marcel, Jules en ik ook eens gekeken in onze voorraad en hebben daar iets uitgezocht als aandenken, dat langer goed blijft. Het is uit onze voorraad, dus je mag het altijd ruilen.

Trudie, heel hartelijk bedankt en wij wensen jou nog hele goede jaren toe.

Jan, ik heb jou leren kennen als penningmeester van het bestuur van Libermannhof.

Daar zal Otto jou ook hebben leren kennen en gelukkig heeft hij jou toen, volgens mij zo'n

Mevr. Bindels, Marcel Uzoigwe en Jan Bindels

negen of tien jaar geleden, binnen weten te halen op zijn kantoor. Ik zeg gelukkig, want wat hadden wij na het plotselinge overlijden van Otto zonder jou moeten beginnen.

Toen een accountantsbureau mee ging kijken, moest alles omgezet worden. Otto had er moeite mee, was de grip kwijt, maar jij ging mee. Zelfs het

laatste half jaar, toen dat weer gebeurde, ging jij mee in de veranderingen al kostte het meer energie en uren.

Na het plotselinge overlijden van Otto kon door jou aanwezigheid en inzet alles gewoon doorgaan. Het hield wel in, dat jij heel wat meer werk moest doen. Maar gelukkig was je daartoe bereid en was je er ook op momenten, dat ik het helemaal niet wist. Ik verdenk je ervan, dat je bewust af en toe op kantoor kwam, als niemand van ons het wist om eindelijk eens rustig door te kunnen werken en niet gestoord te worden door iemand van ons.

Jouw deur stond altijd open en velen van ons hebben daar gebruik van gemaakt om zo maar binnen te vallen en jou van alles te vragen. En jij was bereid ieder te woord te staan en te helpen.

Wij zijn verschrikkelijk dankbaar voor de hulp die jij ons jarenlang trouw gegeven hebt. En jouw opvolgster, Dinie van der Wiel, die wij bij deze hartelijk welkom heten en een prettige werkring toewensen, is blij, dat je zo dichtbij woont, zodat zij als het nodig is jouw hulp nog kan invoeren. Je hebt gezegd daartoe bereid te zijn en bovendien wil je als vrijwilliger voor het invullen van onder andere belasting papieren hier verder gaan. We zijn daar erg blij om en gaan er dus vanuit jou nog af en toe te ontmoeten.

Afscheid nemen en daardoor in de belangstelling staan hoefde voor jou niet. Jou zo laten gaan wilden wij niet, maar gelukkig kon dit nu samen vallen met het afscheid van Trudie en ben ik blij vandaag ook jouw vrouw hier welkom te mogen heten.

Ook voor jullie natuurlijk een bloemetje en net als voor Trudie zijn Marcel, Jules en ik in onze voorraad gedoken en hebben er iets uitgehaald, dat je natuurlijk mag ruilen.

Jan, heel hartelijk bedankt en nog vele goede jaren.

Koos Gordijn

Trudie en Jan